

Người Tu Sĩ Cử Hành Phụng Vụ - Hành Vi Loan Báo Nước Thiên Chúa

The Religious Celebrating the Liturgy – An Act of Proclaiming the Kingdom of God

Nt. Maria Rosa Dương Tuyết^{1*}, OP

¹ Dòng nữ Đa Minh Monteils – Tỉnh Dòng Pháp

¹ Học Viện Liên Dòng Phaolô Nguyễn Văn Bình, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: baochiase@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.25515>

® Copyright (c) 2025 Dương Tuyết

Received: 03/01/2025

Revision: 11/04/2025

Accepted: 13/04/2025

Online: 13/04/2025

ABSTRACT

This paper clarifies the close relationship between the liturgical celebrations of religious individuals and their mission of proclaiming the Kingdom of God. According to the author, liturgy is not merely ritual but a living act revealing God's saving presence and activity in human history. When religious celebrate liturgy consciously and devoutly, they become visible signs of Christ's invisible presence. Through liturgical rites, especially the Eucharist, religious receive the strength and grace necessary to engage in missionary work. Therefore, the article asserts that celebrating liturgy faithfully, reverently, and profoundly is the most effective means by which religious individuals proclaim the Gospel and bear witness to the mystery of the Kingdom of God.

Keywords: liturgical celebrations, Kingdom of God, Eucharist

Tóm lược

Bài viết làm rõ mối liên hệ mật thiết giữa việc cử hành Phụng vụ của người tu sĩ với sứ mạng loan báo Nước Thiên Chúa. Theo tác giả, Phụng vụ không chỉ là nghi thức nhưng là hành vi sống động thể hiện sự hiện diện và hoạt động cứu độ của Thiên Chúa trong lịch sử nhân loại. Khi người tu sĩ cử hành Phụng vụ cách ý thức và sốt sắng, họ trở thành dấu chỉ hữu hình về sự hiện diện vô hình của Đức Kitô. Qua các nghi thức phụng vụ, đặc biệt là Thánh Thể, người tu sĩ nhận lãnh sức mạnh và ân sủng để dấn thân vào công cuộc truyền giáo. Do đó, bài viết khẳng định rằng việc cử hành Phụng vụ cách trung thực, thánh thiêng và sâu sắc chính là cách thức hiệu quả nhất để người tu sĩ loan báo Tin Mừng và làm chứng cho mầu nhiệm Nước Trời.

Từ khóa: Cử hành phụng vụ, Nước Thiên Chúa, Thánh Thể

Lời đầu

Đức giáo hoàng Piô XII trong *Mediato Dei*, số 25, đã đưa ra định nghĩa về Phụng vụ, theo Ngài: “Phụng vụ là việc ca tụng Vinh Danh Thiên Chúa và thánh hoá phàm nhân. Nhờ Phụng vụ, Giáo hội tiếp tục chức vụ linh mục của Chúa Kitô một cách chính yếu. Vậy Phụng vụ là việc phụng tự công cộng do Chúa Cứu Thế dâng lên Chúa Cha với tư cách là Thủ Lãnh của Giáo hội; đây cũng là việc phụng tự do cộng đồng tín hữu dâng lên vị Thủ Lãnh của mình và nhờ

Người, dâng lên Chúa Cha ; hay nói cách khác, Phụng vụ là việc phụng tự của tất cả Nhiệm thể Chúa Kitô, gồm Đầu và các chi thể, dâng lên Chúa Cha”.

Định nghĩa trên đây chỉ cho chúng ta thấy rằng đời sống người kitô hữu, đặc biệt là các tu sĩ được xây dựng dựa trên nền tảng của sự gắn bó với Thiên Chúa ngang qua việc cử hành Phụng vụ. Dù là đời sống chiêm niệm hay hoạt động, người tu sĩ được mời gọi trở nên khí cụ của Thiên Chúa trong việc loan báo mầu nhiệm Nước Trời.

Đời sống người tu sĩ và việc cử hành Phụng vụ

Trong phần mở đầu Hiến chế về Phụng vụ của Công đồng Vatican II, các nghị phụ khẳng định rằng : “Nhờ Phụng vụ, nhất là trong hiến tế tạ ơn mà *công cuộc cứu chuộc chúng ta được thực hiện*. Phụng vụ góp phần rất nhiều để giúp các tín hữu diễn tả và biểu lộ cho người khác biết mầu nhiệm Chúa Kitô và bản tính đích thực của Giáo hội chân chính... Hằng ngày, Phụng vụ kiến tạo những người bên trong Giáo hội thành đền thánh trong Chúa, thành nơi cư ngụ của Thiên Chúa trong Thánh Thần, để đạt tới mức độ sung mãn của Chúa Kitô. Nhờ đó, Phụng vụ còn kiện cường cho họ cách lạ lùng để rao giảng Chúa Kitô. Như vậy, Phụng vụ cũng bày tỏ cho những người bên ngoài Hội thánh Công giáo thấy rằng Giáo hội như một dấu chỉ nêu cao trước mặt các dân tộc, ngõ hầu con cái Thiên Chúa đang tàn mác được quy tụ nên một cho đến khi thành một đoàn chiên theo một Chúa chiên” (HCPV, số 2).

Lời khẳng định về vai trò và ý nghĩa của Phụng vụ trên đây giúp cho chúng ta có cái nhìn đầu tiên về vị trí của Phụng vụ trong đời sống người kitô hữu và các tu sĩ, đồng thời nó cũng chỉ cho chúng ta thấy mục đích của việc cử hành Phụng vụ. Trước tiên, Giáo hội minh định lại rằng công cuộc cứu chuộc của Thiên Chúa đối với nhân loại chúng ta vẫn đang được thực hiện ngang qua việc cử hành Phụng vụ. Đặc biệt Phụng vụ Thánh Lễ là hy lễ tạ ơn mà Chúa Giêsu đã thực hiện để cứu độ nhân loại. Do đó, việc cử hành Phụng vụ của các tu sĩ không thể xa rời ý nghĩa này. Đây là nền tảng cho việc loan báo nước Thiên Chúa dành cho các tu sĩ. Giáo hội mong ước cho toàn thể con cái của mình được tham dự vào cùng một bàn tiệc của Thiên Chúa là Cha chung của tất cả nhân loại. Bàn Tiệc Thánh được giao phó cho Giáo hội cử hành qua các nghi thức Phụng vụ. Do đó, người tu sĩ khi tham dự Phụng vụ, họ không chỉ chu toàn bổn phận của mình mà còn cầu nguyện cho những người khác tùy theo đặc sủng của Hội Dòng. Chính bởi vậy mà Giáo hội nhấn mạnh rằng chức năng thứ hai của việc cử hành Phụng vụ là làm cho những người tham dự trở thành ngôi đền thánh cho Thiên Chúa ngự. Các tu sĩ khi tham dự Phụng vụ, họ có nghĩa vụ phải trở thành những “**noi – demeure**” cho Thiên Chúa ngự trị. Tu sĩ là những người bước theo Đức Kitô, trở nên đồng hình đồng dạng với Người “**sequela Christi**”, họ cần phải thể hiện điều đó trước tiên trong việc cử hành Phụng vụ. Việc cử hành của họ là dấu chỉ hữu hình diễn tả một thực tại vô hình mà họ đã đón nhận không chỉ như một người kitô hữu mà còn là một tu sĩ thánh hiến cho Thiên Chúa.

Người tu sĩ khi được tuyển chọn qua các lời khấn trong một Hội Dòng, họ được dành riêng để thi hành một sứ vụ theo đặc sủng riêng của Đấng Sáng Lập. Nhưng có một điểm chung là tất cả các tu sĩ phải đặt việc tham dự và cử hành Phụng vụ Thánh lên hàng đầu. Bởi vì, nhờ việc cử hành các mầu nhiệm Thánh và thực hành các việc đạo đức, sẽ giúp người tu sĩ tuân giữ các luật lệ Phụng vụ và đặc biệt làm lan tỏa tinh thần Phụng vụ sâu rộng trên toàn bộ đời sống sinh hoạt tại các chủng viện và tu viện (HCPV, số 16-17). Việc cử hành Phụng vụ đối với các tu sĩ không dừng lại ở sự bắt buộc mà cần phải đạt tới sự tự nguyện và yêu mến bởi đó là nguồn sống và sức mạnh của người tu sĩ.

Vai trò của việc loan báo nước Thiên Chúa trong đời sống người tu sĩ

Mỗi Hội Dòng có một đặc sủng riêng, và người tu sĩ được mời gọi chu toàn sứ mạng của mình để làm cho đặc sủng đó sinh nhiều hoa trái. Tất cả mọi hành vi lời nói và việc làm của người tu sĩ

phải nhắm tới việc loan báo về mầu nhiệm nước Thiên Chúa, hay nói cách khác mọi việc làm của người tu sĩ phải nhắm tới việc làm thế nào để cho người khác nhận ra được giá trị của Nước Thiên Chúa đang hiện diện trong cuộc sống của họ. Để thực hiện được điều này, đòi hỏi người sống đời thánh hiến phải có mối tương quan mật thiết với Thiên Chúa trong việc cử hành và tham dự Phụng vụ với cộng đoàn, và đồng thời có mối tương quan cá vị với Ngài qua đời sống cầu nguyện riêng. Việc loan báo nước Thiên Chúa một cách hăng say hay trễ nải phụ thuộc rất nhiều vào đời sống mà các tu sĩ lãnh nhận được trong đời sống Phụng vụ. Bản chất của Phụng vụ không chỉ là các nghi lễ, mà chính là sự sống, sự sống Thiên Chúa ban qua các nghi lễ của Phụng vụ khi người tu sĩ cử hành. Việc loan báo nước Thiên Chúa theo linh đạo của từng Hội Dòng, phụ thuộc vào cách thức của mỗi người tu sĩ thể hiện việc cử hành Phụng vụ như thế nào trong cộng đoàn. Ví dụ việc chiêm niệm và giảng thuyết mà thánh Đa Minh đã đưa ra làm phương châm cho những ai muốn đi theo con đường của Ngài đến với Thiên Chúa, giúp cho chúng ta hiểu rõ hơn về sự cần thiết và ý thức về tầm quan trọng của việc cử hành Phụng vụ một cách đúng đắn theo truyền thống và giảng dạy của Mẹ Giáo hội. Để từ đó người tu sĩ ra đi làm chứng cho mầu nhiệm Nước Trời.

Sắc lệnh về Truyền giáo của Công đồng Vatican II đã nhấn mạnh tới vai trò và tầm quan trọng của việc cử hành Phụng vụ trong công cuộc loan báo nước Thiên Chúa như sau : “ *Hoạt động truyền giáo không gì khác hơn cũng không gì kém hơn là biểu lộ hoặc bày tỏ ý định của Thiên Chúa và hoàn tất ý đó nơi trần thế và trong lịch sử trần thế, chính trong lịch sử này mà Thiên Chúa hoàn tất lịch sử cứu rỗi một cách rõ rệt nhờ việc truyền giáo. Nhờ lời rao giảng và việc cử hành các Bí tích, mà trung tâm và tuyệt đỉnh là Bí Tích Thánh Thể, hoạt động truyền giáo làm cho Chúa Kitô, Đấng tác thành công trình cứu rỗi được thực hiện* ”.²

Do đó việc cử hành Phụng vụ chính là nơi Thiên Chúa tiếp tục công trình cứu độ của Ngài. Chính Chúa Giêsu đã khẳng định cho các môn đệ của Ngài về sứ vụ rao giảng Nước Trời ngay sau khi Ngài cầu nguyện, điều đó để thấy rằng việc tham dự Phụng vụ và cầu nguyện có một vị trí quan trọng trong việc loan báo nước Thiên Chúa. Khi ý thức rằng công cuộc cứu độ vẫn đang được tiếp tục trong việc cử hành Phụng vụ, người tu sĩ sẽ yêu mến và ý thức hơn khi cử hành và tham dự các nghi thức Phụng vụ chung cũng như riêng. Sứ mạng rao giảng nước Thiên Chúa được xây dựng trên nền tảng của việc cử hành Phụng vụ. Nó diễn tả sự hiệp nhất trong mầu nhiệm cứu độ mà Thiên Chúa đã mạc khải cho nhân loại. Từ Cựu ước cho tới Tân ước, việc cử hành Phụng vụ luôn được coi như sự khởi đầu của các biến cố mà Thiên Chúa thực hiện cho dân của Ngài. Và cũng từ việc cử hành Phụng vụ, Thiên Chúa trao ban cho những người được sai đi một sứ vụ để thi hành.

Cử hành Phụng vụ và việc loan báo Tin Mừng của người tu sĩ

Loan báo nước Thiên Chúa đó chính là làm chứng về mầu nhiệm cứu độ của Thiên Chúa được thực hiện bởi Chúa Giêsu. Điều này được thể hiện ngay trong chính bản chất của việc cử hành Phụng vụ. Bởi vì, Phụng vụ là nơi mà Thiên Chúa tái hiện lại mầu nhiệm Tử Nạn và Phục Sinh của Đức Kitô, Con của Ngài. Chính Chúa Giêsu đã căn dặn các môn đệ trước khi bước vào cuộc khổ nạn là “*Hãy làm việc này mà nhớ đến Thầy*” (Lc 22,19). Ra đi loan báo Nước Trời hay Tin Mừng đã được các môn đệ của Ngài thực hiện ngay khi nhận được sứ điệp của Đấng Phục Sinh. Tuy nhiên để việc ra đi này được thực hiện, các môn đệ đã quy tụ trong ngôi nhà cùng với Mẹ Maria để cử hành Phụng vụ và cầu nguyện. Chính từ sự hiệp nhất trong việc cử hành Phụng vụ mà các môn đệ đã vượt qua được sự sợ hãi, vượt qua được những rào cản vô hình đã ngăn cản họ khi Chúa Giêsu bước vào cuộc Khổ Nạn. Chính Chúa Giêsu Phục Sinh đã hiện diện giữa họ để thúc đẩy họ đạt tới sự trưởng thành về đức tin và sai họ ra đi “*Anh em hãy đi khắp tứ phương thiên hạ, giảng dạy cho họ và làm phép rửa nhân danh Cha và Con và Thánh Thần (...) và đây*

Thầy ở cùng anh em mọi ngày cho đến tận thế” (Mt 28,19-20). Do đó việc ra đi loan báo màu nhiệm nước Thiên Chúa không phải là sáng kiến đầu tiên của các tu sĩ mà là sáng kiến đến từ chính Thiên Chúa ngang qua Đức Giêsu. Người tu sĩ có bổn phận và trách nhiệm khi cử hành Phụng vụ phải nhắm tới chiều kích loan báo Tin Mừng nước Thiên Chúa bởi vì đó là sứ mạng, là lẽ sống của họ. Sự hiện diện của Chúa Giêsu trong hành vi rao giảng nước Thiên Chúa là hành động kéo dài sự hiện diện của Ngài trong khi cử hành Phụng vụ. Hay nói cách khác việc loan báo nước Thiên Chúa của người tu sĩ là mang Chúa đến cho anh chị em mình sau khi người tu sĩ đã cảm nghiệm được sự hiện diện của Ngài trong việc cử hành và tham dự Phụng vụ. Chỉ khi thực hành được như vậy, người tu sĩ mới trở thành chứng tá đích thực của người môn đệ Chúa Kitô. Sự hiện diện của Chúa Kitô trong đời sống Phụng vụ là nền tảng của đời sống truyền giáo nơi người tu sĩ. Hiến chế về Phụng vụ khẳng định :

“Để chu toàn công việc lớn lao ấy Chúa Kitô hằng hiện diện trong Giáo hội, nhất là trong các hành động Phụng vụ. Người hiện diện trong hy lễ không những nơi con người thừa tác viên..., mà nhất là hiện diện dưới hai hình Thánh Thể. Người hiện diện trong các bí tích nhờ quyền năng của Người, vì thế khi ai rửa tội, thì cũng là chính Chúa Kitô rửa tội. Người hiện diện trong Lời của Người, vì chính Người nói khi ta đọc Thánh Kinh trong Giáo hội. Sau hết, Người hiện diện khi Giáo hội cầu nguyện và hát thánh vịnh như chính Người đã hứa : *‘Đâu có hai ba người họp lại vì danh Thầy, thì Thầy sẽ ở giữa họ’*” (Mt 18,20 ; HCPV, số 7).

Có lẽ, cần phải can đảm nói rằng, trong bối cảnh xã hội ngày hôm nay, người tu sĩ cần phải tránh xa thế tục hoá trong việc cử hành Phụng vụ, họ cần phải làm sao để cho việc cử hành Phụng vụ thấm đẫm chiều kích thánh thiêng để từ đó mọi người tham dự nhận ra được dấu chỉ hiện diện của Chúa Kitô. Sự chênh lệch hay việc cử hành Phụng vụ một cách qua loa cho xong nơi một số tu sĩ đã làm cho người ta coi việc cử hành Phụng vụ mang chiều kích lễ hội, hay một hình thức giải trí không hơn không kém. Bên cạnh đó là sự phát triển của công nghệ thông tin, rất nhiều người kể cả tu sĩ bị lệ thuộc vào sử dụng các phương tiện thông tin đại chúng, họ dần đánh mất đi những giá trị truyền thống của cử hành Phụng vụ. Họ cho rằng việc truyền giáo hiện nay chính là không gian mạng và dành quá nhiều thời gian cho công việc này dẫn tới mất đi mối tương quan nhân vị trong việc cử hành Phụng vụ. Họ không còn cảm nhận được rằng việc cử hành Phụng vụ mang lại cho họ sự sống mà chỉ như một công việc làm theo thói quen hay do luật quy định.

Tạm kết

Qua một vài dòng cảm nghiệm về mối tương quan việc cử hành Phụng vụ của người tu sĩ đối với công cuộc loan báo nước Thiên Chúa, chúng ta có thể nói rằng đây là cột trụ của đời sống người tu sĩ. Người tu sĩ cần phải nhận ra được rằng ngay khi cử hành Phụng vụ là họ đã tham gia vào công cuộc loan báo Nước Trời, loan báo màu nhiệm cứu độ. Đức hồng y Raniero Cantalamessa khi giảng tĩnh tâm Mùa chay cho giáo triều Roma đã tái khẳng định *“Phụng vụ chính là điểm kết thúc của việc loan báo Tin Mừng nước Thiên Chúa”*. Điều này có nghĩa là mục đích cuối cùng của việc loan báo Tin Mừng nước Thiên Chúa là làm cho tất cả được tham dự vào Phụng vụ thánh, những gì mà người tu sĩ đang cử hành Phụng vụ bây giờ là hình ảnh tiên báo của đời sống vĩnh cửu mai sau. Do đó người tu sĩ cần phải ý thức hơn trong khi cử hành Phụng vụ. Bởi mỗi việc mình làm, mỗi lời mình đọc khi cử hành Phụng vụ là làm sống lại màu nhiệm Thiên Chúa cứu chuộc nhân loại. Cử hành Phụng vụ là nguồn sống của việc loan báo nước Thiên Chúa. Hay nói cách khác, hành vi cử hành Phụng vụ một cách thánh thiêng chính là cách diễn tả sứ mạng rao giảng nước Thiên Chúa một cách tốt nhất.

Tài liệu tham khảo

Mt 18,20 ; HCPV, số 7

Vatican II, *Sắc lệnh về Truyền giáo – Ad gentes*, số 9.

Note: Nữ tu Maria Rosa Dương Tuyết thuộc Dòng nữ Đa Minh Monteils – Tỉnh Dòng Pháp. Sơ Maria Rosa Dương Tuyết đã về với Chúa năm 2023. Xin mọi người hiệp ý cầu nguyện cho linh hồn Maria Rosa sớm được về hưởng Nhan Thánh Chúa.